

VLAAMS KLIMAAT- EN ENERGIEPACT

De Vlaamse Regering onderschrijft de tekst van het Klimaatakkoord van Parijs en erkent de noodzaak om de globale temperatuurstijging te beperken tot ver onder 2°C ten opzichte van het pre-industriële niveau, en om inspanningen te doen om de stijging te beperken tot 1,5°C ten opzichte van het pre-industriële niveau. Hiertoe moeten de globale emissies zo snel mogelijk pieken om vervolgens snel te dalen, met als einddoel een balans tussen de antropogene emissies en de opname van broeikasgassen in de tweede helft van deze eeuw. De Vlaamse Regering erkent dat de ontwikkelde landen het voortouw moeten nemen bij deze inspanning.

In deze context steunt de Vlaamse Regering de Europese langetermijndoelstelling om de uitstoot van de broeikasgassen tegen 2050 te verminderen met 80 tot 95% in vergelijking met 1990. Als eerste tussenstap moet de Europese uitstoot tegen 2030 verminderd worden met minstens 40% ten opzichte van 1990. Vlaanderen zal op een faire wijze bijdragen aan deze Europese reductiedoelstellingen.

De Vlaamse Regering onderschrijft het voorstel van de Europese Commissie met betrekking tot de lastenverdeling voor de niet-ETS sectoren tussen de lidstaten en zal pleiten voor het aanvaarden voor het voorstel en de randvoorwaarden dat de Europese Commissie deed op 20 juli 2016.

Voor de ETS installaties engageert Vlaanderen zich tot een versterkt en dynamisch Europees systeem van emissiehandel met de nodige stabiliteit en voorspelbaarheid, dat bijdraagt aan de langetermijnklimaatdoelstellingen waarbij ETS-installaties een reële stimulans ondervinden om lage-koolstof investeringen te realiseren en er tegelijkertijd, via onder meer een volwaardig uitgewerkt systeem van carbon leakage bescherming, wordt ingezet op een versterkte competitiviteit van de industrie.

De Vlaamse Regering erkent dat om deze doelstellingen te bereiken een transitie nodig is in alle sectoren en alle geledingen van de maatschappij. Deze transitie kan maar worden gerealiseerd door een nauwe samenwerking tussen de overheid en de diverse actoren in de maatschappij, op basis van een duidelijke, ambitieuze en breed gedragen visie voor de lange termijn.

De klimaatverandering vertaalt zich voor Vlaanderen in een temperatuurstijging, drogere zomers (met enkele hevige buien), nattere winters en een stijging van de zeespiegel. De Vlaamse Regering engageert zich tot een verdere uitbreiding en aanpassing van het adaptatiebeleid om de weerbaarheid en veerkracht van Vlaanderen tegen deze gevolgen van de klimaatverandering te verhogen. Vlaanderen neemt hiertoe specifieke maatregelen en maakt over de sectoren heen werk van het inbouwen van een klimaatreflex. Alle betrokken beleidsdomeinen engageren zich tot het structureel integreren van adaptatie in hun beleid en werking.

Om deze uitdagingen aan te gaan heeft de Vlaamse Regering het initiatief genomen tot het opzetten van het proces van de Vlaamse Klimaatop. De Vlaamse klimaatop heeft als doelstelling om samen met alle geledingen van de maatschappij te werken aan concrete acties

en maatregelen die bijdragen aan de Vlaamse broeikasgasreductiedoelstellingen. Voor wat betreft de korte termijn engageert de Vlaamse Regering zich tot de klimaat- en energiemaatregelen zoals opgelijst in bijlage 1. Deze maatregelen worden aangevuld met engagementen van de stakeholders zoals opgelijst in bijlage 2. Nieuwe maatregelen en engagementen zullen aangevuld worden in zowel bijlage 1 als bijlage 2. Deze initiatieven hebben tot doel:

- de emissies van broeikasgassen te reduceren in de periode 2017-2020;
- de uitgangspositie voor de periode 2021-2030 te versterken;
- acties te initiëren die op middellange en lange termijn reducties zullen realiseren;
- bij te dragen tot de noodzakelijke transitie.

De Vlaamse Regering engageert zich om tegen begin 2018 een heldere, ambitieuze en breed gedragen Vlaamse Klimaatvisie voor 2050 op te stellen, en dit in overleg met de diverse actoren van de maatschappij. De stakeholders zullen actief betrokken worden bij de opstelling van deze visie. Centraal in de visie staat het streven naar een klimaatvriendelijke en -bestendige samenleving, met een lage broeikasgasuitstoot en voorbereid op de verwachte impact van klimaatverandering. De visie zet in op opportuniteiten van de transitie om te komen tot een innovatieve, competitieve, inclusieve, circulaire economie, en een aangename en gezonde leefomgeving.

De Vlaamse Regering engageert zich om tegen eind 2018 een Vlaams Klimaat- en Energieplan op te stellen voor de periode van 2021-2030. De stakeholders zullen actief betrokken worden, onder andere door het aanleveren van bottom-up informatie over mogelijke maatregelen en hun potentieel. Dit actieplan zal maatregelen en instrumenten bevatten -zowel op het overkoepelende niveau als voor de belangrijkste deelsectoren (energie, gebouwen, transport, landbouw, industrie)- om de doelstellingen voor 2030 te behalen en om Vlaanderen op het juiste pad te zetten naar het visiebeeld voor 2050. Voor de opstelling van het plan zal gewerkt worden met een combinatie van een top-down aanpak vertrekkende van de Vlaamse Klimaatvisie 2050 en een bottom-up benadering vertrekkende van een analyse van het reductiepotentieel en de transitie- en adaptatiemogelijkheden in de verschillende sectoren. Het plan richt zich zowel op het mitigatiebeleid, het energiebeleid als het adaptatiebeleid.

De visie voor 2050 bevat duidelijk einddoelen. De manier om deze doelen te realiseren, wordt uitgestippeld in actieplannen die op regelmatige basis geactualiseerd worden in functie van nieuwe inzichten, mogelijkheden en randvoorwaarden.

Het overleg tussen de Vlaamse Regering en de stakeholders op de diverse niveaus (rondetafels, stroomversnelling, renovatiepact,...) zal als katalysator dienen om het ontwikkelen van samenwerkingsverbanden en nieuwe acties en maatregelen te stimuleren en de implementatie van het Vlaams Klimaat- en Energieplan 2021-2030 maximaal te ondersteunen.

De Vlaamse Regering zorgt voor een permanente monitoring en evaluatie en een periodieke rapportering van de beleidsmaatregelen van het Vlaams Klimaat- en Energiepact. Tot en met 2020 zal dit gebeuren via de periodieke voortgangsrapportering over het klimaatbeleidsplan 2013-2020 dat uitgebreid wordt met de in dit pact opgenomen beleidsmaatregelen. Nadien zal de rapportering over de implementatie van het energie- en klimaatactieplan in lijn verlopen met de vereiste tweejaarlijkse rapportering hierover aan de Europese Commissie.